

dog maae antages at kjende Forholdene bedst, have sat sig i Epidisen for Oprettelsen af et saadant Institut, vidner om Tilstedeværelsen af den omhandlede Trang. Men det bedste Beviis for, at en saadan er tilstede, afgiver dog den Kjendsgjerning, at der til det paataenkte nye Institut er indkommet Begjæring om Laan, ikke, som det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) sagde, til et Beløb af $\frac{1}{2}$ Million, men til Meget over 1 Million, altsaa over det Dobbelte af den lovbefalede Størrelse. Dette maa nu ikke forstaaes saaledes, som om de attraaede Laan, saaledes som det ærede Medlem syntes at antyde, vare af den Bestaaffenhed, at de ikke vilde kunne blive tilfredsstillende i den sjællandske Creditforening, thi jeg troer, at Udvalget vil have havt Leilighed til at gjøre sig bekendt med, at den allerførste Deel af disse Laan bestaaer i Første-Prioriteter: saadanne, som efter Statutterne henregnes til første Classes Gjæld. Hvad Grunden er til, at de paagjældende Eiendomsbesiddere ikke have søgt til den bestaaende Creditforening for Østifterne, skal jeg ikke nærmere undersøge; jeg kan iøvrigt vel tænke mig, at Landeieendomsbesidderne ikke ville indgaae i et solidarisk Forhold med Kjøbstadeiendomme, der have en saa fluctuerende Værdi. Enhver, der har gjort sig bekendt med Regnskaberne for Østifternes Creditforening, navnlig det sidst afslagne, vil have havt Leilighed til at see, at denne Forening har lidt adskillige Tab, idet den har maattet overtage et ikke ubetydeligt Antal Eiendomme. Jeg skal ikke bestemt sige, til hvilket Beløb, da jeg ikke erindrer det saanøie, men jeg troer ikke, at jeg feiler, naar jeg angiver det til 200,000 Rbd. á 300,000 Rbd. Værdi. Alle disse Eiendomme, som den nævnte Forening har maattet overtage, bestaae udelukkende i Kjøbstadeiendomme eller saadanne, der maae sættes i Klasse med disse, hvorimod der, saavidt mig bekendt, ikke er lidt noget Tab i Landeieendomme. Dette troer jeg er tilstrækkeligt til at begrunde Landeieendomsbesiddernes Frygt for at inklade sig i et solidarisk Forhold med Kjøbstadeiendomme, og jeg kan godt tænke mig, at de Landeieendomsbesiddere, der nu have henvendt sig til det nye Creditinstitut, have holdt sig borte fra Østifternes Creditforening

af den nævnte Grund. Det ærede Medlem, som udgjør Mindretallet i Udvalget (Maynk), har i sin Separatbetænkning fremhævet, og det endog med stort Tryk, at det har viist sig ved den slyenste Creditforening, „at By og Land kunne gaae sammen uden Tab eller Skade for nogen af Parterne.“ Jeg troer imidlertid ikke, at den Erfaring, der kan hentes fra den slyenste Creditforening, kan tillægges nogen stor Vægt. Den slyenste Creditforening er ikke meget gammel; den har en temmelig eksklusiv Charakter og en forholdsvis ringe Udstrækning, og det ærede Medlem, der — saavidt jeg veed — selv er Repræsentant i den slyenste Creditforening, vil vist kjende de særlige Grunde til, at denne Forenings Obligationer holdes i høi Cours, uagtet der efter Forholdets Natur ikke synes at være nogen særlig Grund til, at de skal staae høiere i Cours end den sjællandske Creditforenings Obligationer. Jeg troer saaledes ikke, at der fra den slyenste Creditforening kan hentes noget afgjørende Beviis for, at By og Land kunne gaae sammen uden Tab eller Skade for nogen af Parterne. Ved Østifternes Creditforening, der baade har virket i lang Tid og efter en stor Maalestok, har det derimod viist sig, at Land og By ikke kunne gaae sammen uden Tab for den ene Part, nemlig for Landet; dette er en Kjendsgjerning.

Det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) har ligesom flere andre ærede Talere meent, at man burde undgaae at skabe Concurrence. Jeg vil dog tillade mig at gjøre opmærksom paa, at der ikke skabes nogen Concurrence her, thi den paataenkte Creditkasse har stillet sig et andet Formaal end Østifternes og den slyenste Creditforening, nemlig at virke for Landeieendomme alene, medens nævnte tvende Foreninger omfatte baade Landeieendomme og Kjøbstadeiendomme. Der kommer altsaa ikke nogen virkelig Concurrence tilstæde mellem den paataenkte nye og de bestaaende Creditforeninger. En saadan Concurrence var derimod tilstede, da man for Fyen etablerede en særlig Creditforening ved Siden af Østifternes, idet den slyenste Forening havde det samme Formaal som den sjællandske. Der var en virkelig Concurrence, her er ingen; thi